

Van Belse Fien tot Marie Mol...

Van baker tot sportvrouw, van kunstenaars tot zakenvrouw, van vroegere weldoesters tot de feministen uit de tweede emancipatiegolf. De vrouwengeschiedenis van Gilze en Rijen is nu mooi bij elkaar gebracht en beschreven op de website van Wiki Midden-Brabant. Daar vind je, in prettig leesbare teksten, een prachtig overzicht van wat vrouwen in de afgelopen 150 jaar in onze gemeente allemaal hebben gedaan. Hoe ze zich langzaam maar zeker onder het juk van de man en de regelgeving loswekten en grootse dingen deden. Sommigen van hen worden blijvend herinnerd in straatnamen, zoals in de Rijense wijk De Vliegende Vennen.

DOOR DIANNE HUIJKENS

Voormalig bibliothecaresse Nel de Wit uit Rijen is de stille kracht achter dit indrukwekkende vrouwenerebetoon. Al snel na haar pensionering in 2012 werd Nel actief bij Heemkring Molenheide. Ze werkte daar onder meer mee aan de totstandkoming van de Tijdmachine en het boekje over '100

jaar Vrouwenkiesrecht' uit 2018. In 2019 besloot de Heemkring om deel te gaan nemen aan Wiki Midden-Brabant, een website van het Regionaal Archief in Tilburg. Nel trad toe tot de werkgroep Wiki en koos voor het onderwerp vrouwengeschiedenis. In haar (hoe kan het ook anders) met boeken gevulde huiskamer vertelt ze vol enthousiasme over dit mooie project.

Eindeloos uitpluizen en opzoeken

"Het onderwerp vrouwengeschiedenis ligt mij na aan het hart en heeft altijd al mijn interesse gehad. Het is nu toch niet meer voor te stellen dat vrouwen, nog niet eens zo heel lang geleden, als handelingsonbekwaam werden gezien? Of moesten stoppen met werken op het moment dat ze trouwden! Dat overkwam mijn eerste leidinggevende in 1972 nog. Ik vond het dus echt interessant om hier verder in te duiken. Dingen uitpluizen en opzoeken, dat heb ik altijd een heerlijk onderdeel van mijn werk gevonden. En bovendien houd ik van schrijven, dus dit project had alles in zich wat ik leuk vind om te doen."

Vrouwen actief op veel terreinen

Nel begon met het bedenken van een structuur. "Ik heb voor mezelf eerst een aantal thema's bedacht. Dat vrouwen vroeger veelal werkzaam waren in de zorg of in het onderwijs, dat is algemeen bekend. Maar door me verder in het onderwerp te verdiepen, kwam ik erachter dat veel vrouwen ook op andere gebieden actief waren, vaak op vrijwillige basis en soms

Nel de Wit spendeerde heel wat uren aan het uitpluizen en beschrijven van onze eigen vrouwengeschiedenis

ook tegen de heersende opvattingen in. Na een uitgebreide brainstormsessie met mijn medewerkgroep lid Mariëlle van Hezewijk hebben we samen bekeken wat we allemaal konden opnemen. Ook hebben we veel gepraat met mensen in onze omgeving en hun input meegenomen. We zijn uiteindelijk gekomen tot

een indeling in 12 hoofdstukken, voorafgaand door een algemene inleiding. De hoofdstukken variëren van Vrouwen in het bestuur tot Vrouwen in het onderwijs en vele andere terreinen waarop ze actief waren.

Lees verder op pagina 5

”Dat wij in Rijen straatnamen naar hen hebben vernoemd, vind ik echt fantastisch.”

Stoere 'Belse Fien' ging met paard en wagen langs deuren om groenten en fruit uit eigen moestuin te verkopen

Van Belse Fien tot Marie Mol...

Daarnaast zijn er hoofdstukken gewijd aan Vrouwenorganisaties, Religieuzen, Vrouwenemancipatie en Buitenlandse vrouwen."

Schat aan informatie

Nel kon voor haar researchwerk putten uit de grote schat aan informatie die bij de Heemkring te vinden is over het verleden van Gilze en Rijen. Vele uren snuffelde ze daar in het knipselarchief en de bibliotheek. Ook haalde ze waardevolle informatie uit eerder verschenen boeken over de geschiedenis van Gilze en die van Rijen. En niet te vergeten uit de uitgaven van het Heemkring verenigingsblad De Mulder.

Reageer als iets ontbreekt!

"Er is al best veel geschreven over

De Boerinnenbond vierde in 1958 haar 25-jarig bestaan met een lekker borreltje

Mejuffrouw Maria Mol: weldoenster uit 'de betere stand'

vrouwen in vroegere tijden", vertelt Nel. "Het stond alleen overall verspreid. Het fijne van deze Wiki-website is dat we het nu alles bij elkaar hebben gebracht op een overzichtelijke wijze. Het grote voordeel van een online publicatie is dat we het steeds weer kunnen aanpassen en uitbreiden. Wij hebben geprobeerd zo volledig mogelijk te zijn, maar het kan natuurlijk best dat we vrouwen vergeten zijn. Daarom hoop ik dat lezers zullen reageren en ons attent maken op wat er nog ontbreekt of aangevuld kan worden. Dat zou ik echt heel erg op prijs stellen."

Unieke straatnamen

Nel de Wit kan met recht trots zijn op dit mooie document over de vrouwengeschiedenis van onze gemeente, waar ze een jaar lang aan werkte. Zelf wuift ze, in haar bescheidenheid, de complimenten weg. "Ik heb dit met veel plezier gedaan. Ik ben erachter

gekomen dat vrouwen van groot belang zijn geweest voor de ontwikkeling van de Gilse en Rijense economie en samenleving. Ik hoop dat ik hen met dit document een beetje recht heb gedaan. En dat wij in Rijen straatnamen naar hen hebben vernoemd, vind ik echt fantastisch." Ben je als lezer nieuwsgierig geworden naar de vrouwen achter bijvoorbeeld de Sjean Vermeulenstraat of de Trees Kinstraat? Lees erover in de Vrouwengeschiedenis van Gilze en Rijen! Te vinden op wikimiddenbrabant.nl. Scroll daar naar beneden en klik op de oude kaart van Gilze en Rijen. Je komt dan in het portaal van onze gemeente. Na het welkomstwoord vind je de Vrouwengeschiedenis in een kader met diverse andere categorieën. Wil je reageren op de Wiki publicatie met opmerkingen, aanvullingen of andere feedback, stuur dan een mail naar: info@heemkringmolenheide.nl